

Factors Causing Shark Loan of Households in Luang Prabang Capital, Luang Prabang Province

Pheng HER^{1*} and Sithone NORCHANDA²

Department of Finance and Accounting, Faculty of Economics and Tourism, Souphanouvong University,
Lao PDR

¹Correspondence: pheng HER,

Finance-Banking Program,

Department of Finance and

Accounting, Souphanouvong

University, Tel: +856-20-55699772.

Email: heping_econ@yahoo.com

Article Info:

Submitted: December 09, 2024

Revised: January 18, 2025

Accepted: February 04, 2025

ABSTRACT

This study investigates the opinions of households in Luang Prabang on the formal and informal household institutions and the factors affecting shark loans. A questionnaire was used to collect data from 116 households from May 3 to August 30, 2024.

1). The analysis used the Likert scale and OLS robust model. The results showed high levels of satisfaction with the informal institutions (The average of shark loan amount per household is 21,077,586.21 kip, the expenditure is 4,250,000 kip per person while the income is 3,202,586.207 kip per person), it was found that the aspect of services is ($\bar{X}$ =3.991, S. D =0.421), the price ($\bar{X}$ =3.959, S. D =0.4218) and the promotion ($\bar{X}$ =3.800, S. D =0.318) respectively.

2). The analysis of factors affecting shark loans in Luang Prabang using OLS robust shows that household expenditure has the largest influence, with a positive statistical significance level of 0.05. A decrease in household expenditure leads to a decrease in shark loans by 1.23. Informal credit service services also have a positive significance level of 0.05, increasing shark loans by 0.52%. Price has negative influences shark loans, with an increase in informal lending price decreasing shark loans by 0.48% with a significance level of 0.05.

Keywords: Shark loan, households

1. ພາກສະໜີ

ໜີ້ນອກລະບົບຄື ບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນທີ່ກູ້ຢືມເງິນໃນອັດຕາດອກເບ້ຍທີ່ສູງຫຼາຍ ໂດຍທົ່ວໄປອັດຕາດອກເບ້ຍຈະສູງກວ່າອັດຕາທີ່ທາງກົດໝາຍກຳນົດໄວ້ ແລະ ທີ່ກູ້ມເງິນກູ້ນອກລະບົບເປັນສະມາຊິກຂອງກຸ່ມອົງກອນສະຍາກຳ (Kagan, 2023). ບັນຫາການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດ Covid-19, ວິກິດການຜະລິງງານທີ່ສູງຂຶ້ນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນລາຄານ້ຳມັນເຊື້ອໄຟ ທີ່ເປັນຜົນເນື່ອງມາຈາກສົງຄາມລະຫວ່າງຣັດເຊຍ ແລະ ຍູເຄນ, ສົງຄາມໃນຕາເວັນອອກກາງ ແລະ ສົງຄາມທາງການຄ້າລະຫວ່າງປະເທດມະຫາອຳນາດ ນຳໄປສູ່ຕົ້ນທຶນຂອງສິນຄ້າແລະບໍລິການທີ່ສູງຂຶ້ນ ໃນຂະນະທີ່ລາຍໄດ້ຄົງທີ່. ປະຊາຊົນສ່ວນໃຫຍ່ມີຄວາມຕ້ອງການຊັບສິນ, ເຄື່ອງອຸປະໂພກບໍລິໂພກທີ່ເກີນກວ່າລາຍໄດ້ທີ່ໄດ້ຮັບໃນແຕ່ລະມື້ ຫຼື ແຕ່ລະເດືອນອັນນຳໄປສູ່ການກໍ່ໜີ້ທີ່ຫຼາຍຂຶ້ນ. ລາຍໄດ້ທີ່ຕໍ່າ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ

ເຮັດໃຫ້ທຸກຄົນຕ້ອງຕັດສິນໃຈທາງເສດຖະກິດ ເຊິ່ງໜຶ່ງໃນນັ້ນຄື ການໃຊ້ໜີ້, ການຕັດສິນໃຈກູ້ຢືມນັ້ນກະທຳໂດຍແຕ່ລະບຸກຄົນເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງເຂົາ ທັງສຸກເສີນ ແລະ ຕາມທີ່ວາງແຜນໄວ້ (Shohib, 2017). ເນື່ອງຈາກຄວາມສະດວກ ແລະ ຄວາມງ່າຍໃນການບໍລິຫານຈັດການ ປະຊາຊົນຈຶ່ງມັກກູ້ຢືມເງິນນອກລະບົບ ຫຼື ກູ້ຢືມເງິນທີ່ຜິດກົດໝາຍ. ການກໍ່ໜີ້ນັ້ນໃຫ້ທັງຜົນດີ ແລະ ຜົນເສຍ, ຖ້າຫາກການກໍ່ໜີ້ນັ້ນມີການຈັດການທີ່ດີກໍ່ຈະເຮັດໃຫ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ດີຂຶ້ນ, ແຕ່ຖ້າບໍ່ມີການຈັດການທີ່ດີກໍ່ອາດນຳໄປສູ່ຄວາມທຸກຍາກຫຼາຍຂຶ້ນກວ່າເດີມ (Kamal, 2018).

Begum et al. (2019) ກ່າວວ່າການກຳຈັດບັນຫາການກູ້ຢືມເງິນນອກລະບົບ ສະຖາບັນການເງິນຈຸລະພາກໄດ້ເຂົ້າມາມີບົດບາດສຳຄັນໃນສັງຄົມ. ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ສະຖາບັນການເງິນສາມາດໃຫ້ກູ້ໃນວົງເງິນຈຳກັດ ແລະ ມີການກວດສອບຢ່າງລະອຽດ ໂດຍການກວດ

ສອບປະຫວັດທາງການເງິນ ລວມໄປເຖິງວິທີການ, ຫຼັກການ, ຂັ້ນຕອນທາງເອກະສານຕ່າງໆ ເຊິ່ງອາດໃຊ້ເວລາໃນການຂໍ້ກູ້ຫຼາຍເກີນໄປ ເຊິ່ງບາງຄັ້ງອາດບໍ່ສາມາດຕອບສະໜອງຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ຂໍ້ກູ້ໄດ້ ຈຶ່ງເປັນການເປີດໂອກາດໃຫ້ແກ່ກຸ່ມຄົນຈຳນວນໜຶ່ງດຳເນີນທຸລະກຳທາງການເງິນໃນລັກສະນະຄ້າຍກັບສະຖາບັນການເງິນ ເພື່ອໃຫ້ສິນເຊື່ອກັບຜູ້ທີ່ເດືອດຮ້ອນ ຫຼື ຕ້ອງການໃຊ້ເງິນດ່ວນ ມາຂໍໃຊ້ບໍລິການ ເນື່ອງຈາກມີຂັ້ນຕອນທີ່ລຽບງ່າຍ ແລະ ວ່ອງໄວ, ແຕ່ເກັບດອກເບ້ຍໃນອັດຕາທີ່ສູງກວ່າອັດຕາທີ່ກົດໝາຍກຳນົດໄວ້. ເຫຍື້ອຂອງເງິນກຸ້ນອກລະບົບສ່ວນໃຫຍ່ເປັນກຸ່ມຄົນທີ່ທຸກຍາກ, ວ່າງງານ ແລະ ຂາດຄຳແນະນຳທາງການເງິນ ໂດຍມີຈຳນວນຫຼາຍທີ່ຕ້ອງເຜິ້ງຜາເງິນກູ້ເພື່ອໃຊ້ຈ່າຍໃນຊີວິດປະຈຳວັນ. ນອກນັ້ນ, ເຫຍື້ອສ່ວນໃຫຍ່ເປັນເພດຍິງ ແຕ່ຜູ້ຊາຍມີແນວໂນ້ມທີ່ຈະສະສົມໜີ້ຫຼາຍກວ່າ ເຊິ່ງເປັນການບົ່ງບອກເຖິງຄວາມສຳພັນທີ່ຊັບຊ້ອນລະຫວ່າງເພດ ແລະ ຄວາມເບາະບາງທາງການເງິນ (Saunders, 2021).

ຜ່ານການສັງເກດການຕົວຈິງເຫັນໄດ້ວ່າ ການເຂົ້າແຫຼ່ງເງິນກູ້ໃນລະບົບຂອງຜູ້ປະກອບການ, ທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ, ຂະໜາດກາງ ແລະ ຈຸນລະວິສາຫະກິດ ຕະຫຼອດຈົນຄົວເຮືອນໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນຍັງມີໂອກາດນ້ອຍ (Sengdala & Her, 2022) ອັນນຳໄປສູ່ບັນຫາການກູ້ຢືມເງິນນອກລະບົບກຳລັງເປັນປະເດັນໜຶ່ງທີ່ເກີດຂຶ້ນຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ ໂດຍສະເພາະແມ່ນນະຄອນຫຼວງພະບາງ ອັນເປັນຜົນເນື່ອງມາຈາກຜົນກະທົບຂອງການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດ Covid-19, ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງລາຄານ້ຳມັນເຊື້ອໄຟ ບວກກັບພາວະເງິນເຜີ້ທີ່ສູງຂຶ້ນ ແລະ ຄວາມຜັນຜວນຂອງອັດຕາແລກປ່ຽນລະຫວ່າງເງິນກີບທຽບກັບເງິນຕາຕ່າງປະເທດ ເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນ ຫຼື ຜູ້ປະກອບການຈຳນວນໜຶ່ງແມ່ນປະສົບບັນຫາທາງດ້ານການເງິນ, ແຕ່ບໍ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງເງິນທຶນທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍໄດ້ອັນນຳໄປສູ່ການກູ້ຢືມເງິນນອກລະບົບ. ນອກຈາກນີ້, ບັນຫາ ແລະ ປະເດັນດັ່ງກ່າວຍັງບໍ່ມີຜູ້ສຶກສາ ໂດຍສະເພາະແມ່ນນັບແຕ່ການເກີດການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດ Covid-19 ເປັນຕົ້ນມາ.

ຈາກເຫດຜົນທີ່ກ່າວມານັ້ນ, ຜູ້ສຶກສາຈຶ່ງມີຈຸດປະສົງເພື່ອສຶກສາ: 1) ສະພາບການໃຊ້ບໍລິການເງິນກຸ້ນອກລະບົບຂອງຄົວເຮືອນໃນນະຄອນຫຼວງພະບາງ, ແຂວງຫຼວງພະບາງ ແລະ 2) ປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜັ້ນອກລະບົບຂອງຄົວເຮືອນໃນນະຄອນຫຼວງພະບາງ

2. ອຸປະກອນ ແລະ ວິທີການ

2.1 ເຄື່ອງມືທີ່ໃຊ້ໃນການຄົ້ນຄວ້າ

ເຄື່ອງມືທີ່ໃຊ້ໃນການສຶກສາຄັ້ງນີ້ໄດ້ແກ່ແບບສອບຖາມ ເຊິ່ງໃຊ້ເພື່ອເກັບກຳຂໍ້ມູນປະຊາຊົນທີ່ອາໄສ ຫຼື ດຳລົງຊີວິດໃນເທດສະບານນະຄອນຫຼວງພະບາງ ໂດຍມີຫຼັກການໃນການເລືອກຄື ຕ້ອງເປັນຜູ້ປະສົບບັນຫາໜັ້ນອກລະບົບເປັນໄລຍະເວລາ 1 ປີ ຂຶ້ນໄປ ໂດຍບໍ່

ຈຳແນກອາຊີບ ແລະ ຕ້ອງມີອາຍຸລະຫວ່າງ 18-59 ປີ ເຊິ່ງເນື້ອໃນປະກອບມີ 3 ສ່ວນ: ສ່ວນທີ 1 ແມ່ນຂໍ້ມູນທົ່ວໄປຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມ (ເພດ, ອາຍຸ, ລາຍໄດ້). ສ່ວນທີ 2 ແມ່ນປັດໄຈດຳເນີນຄິດກຳ ປະກອບດ້ວຍ: ດຳເນີນເງິນກູ້, ດຳເນີນລາຄາ ແລະ ດຳເນີນປະຊາສຳພັນ. ສ່ວນທີ 3 ແມ່ນ ລະດັບການຕັດສິນໃຈໃນການກໍ່ໜັ້ນອກລະບົບ. ເຊິ່ງມີຂັ້ນຕອນ ດັ່ງນີ້:

- 1) ຄົ້ນຄວ້າຫຼັກການ ສ້າງແບບສອບຖາມ ແລະ ກຳນົດກອບແນວຄິດໃນການສຶກສາ.
- 2) ສຶກສາຂໍ້ມູນຈາກບົດຄວາມວິຊາການ, ບົດຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ບົດວິທະຍານິຣົດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງລວມທັງປຶກສານຳຜູ້ມີປະສົບການທີ່ໄດ້ສຶກສາກ່ຽວກັບການເງິນກຸ້ນອກລະບົບເພື່ອເປັນແນວທາງໃນການສ້າງຄຳຖາມຂອງແບບສອບຖາມ.
- 3) ກຳນົດປະເດັນ ແລະ ຂອບເຂດຂອງຄຳຖາມໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຈຸດປະສົງຂອງການວິໄຈ.
- 4) ດຳເນີນການສ້າງແບບສອບຖາມສະບັບຮ່າງຂຶ້ນ ແລ້ວນຳແບບສອບຖາມໄປທົດສອບຄຳຄວາມເຊື່ອໝັ້ນດ້ວຍວິທີ Cronbach Alpha ໂດຍຜົນການທົດສອບພົບວ່າ ມີຄ່າ Cronbach Alpha =0.78 (ຕາຕະລາງ 1) ສະແດງວ່າ ມີລະດັບຄວາມໜ້າເຊື່ອຖືຢູ່ໃນລະດັບທີ່ຂ້ອນຂ້າງສູງ.

ເຊິ່ງມີຄ່າຄະແນນຕາມພຶດຕິກຳ ແລະ ຄວາມເຫັນດີ Likert (1961) ດັ່ງນີ້:

- ຄະແນນ 5 ໝາຍເຖິງ ລະດັບຫຼາຍທີ່ສຸດ
- ຄະແນນ 4 ໝາຍເຖິງ ລະດັບຫຼາຍ
- ຄະແນນ 3 ໝາຍເຖິງ ລະດັບປານກາງ
- ຄະແນນ 2 ໝາຍເຖິງ ລະດັບນ້ອຍ
- ຄະແນນ 1 ໝາຍເຖິງ ລະດັບນ້ອຍທີ່ສຸດ.

ເຊິ່ງເກນໃນການວັດຄ່າສະເລ່ຍຂອງຄະແນນ ແບ່ງອອກເປັນ 5 ລະດັບດັ່ງນີ້:

$$\text{ຄວາມກວ້າງ} = \frac{\text{ຄ່າສູງສຸດ} - \text{ຄ່ານ້ອຍສຸດ}}{\text{ຈຳນວນຊັ້ນ}} = \frac{5-1}{5} = 0.80$$

ຄະແນນສະເລ່ຍລະຫວ່າງ	4.21 – 5.00	ໝາຍເຖິງ ລະດັບຫຼາຍທີ່ສຸດ
ຄະແນນສະເລ່ຍລະຫວ່າງ	3.41 – 4.20	ໝາຍເຖິງ ລະດັບຫຼາຍ
ຄະແນນສະເລ່ຍລະຫວ່າງ	2.61 – 3.40	ໝາຍເຖິງ ລະດັບປານກາງ
ຄະແນນສະເລ່ຍລະຫວ່າງ	1.81 – 2.60	ໝາຍເຖິງ ລະດັບໜ້ອຍ
ຄະແນນສະເລ່ຍລະຫວ່າງ	1.00 – 1.80	ໝາຍເຖິງ ລະດັບໜ້ອຍທີ່ສຸດ.

2.2 ປະຊາກອນ ແລະ ກຸ່ມຕົວຢ່າງ

ປະຊາກອນທີ່ໃຊ້ໃນການສຶກສາຄັ້ງນີ້ໄດ້ແກ່ຄົວເຮືອນທີ່ອາໄສ ຫຼື ດຳລົງຊີວິດໃນເທດສະບານນະຄອນຫຼວງຜະບາງເຊິ່ງຄົວເຮືອນທັງ ໝົດທີ່ກູ້ເງິນນອກລະບົບໃນຄັ້ງນີ້ບໍ່ສາມາດຮູ້ຈຳນວນທີ່ແນ່ນອນ. ດ້ວຍ ເຫດນັ້ນ, ໄດ້ຜູ້ສຶກສາຈຶ່ງໄດ້ກຳນົດກຸ່ມຕົວຢ່າງແບບສະເພາະເຈາະຈົງ ຂອງ Reed, et al., (1996) ເນື່ອງຈາກວິທີການດັ່ງກ່າວເປັນທີ່ນິຍົມ ໃຊ້ຫຼາຍ ແລະ ບໍ່ຈຳເປັນຈະຕ້ອງໃຊ້ສຸດໃນການຄຳນວນຫາກຸ່ມຕົວຢ່າງ ແຕ່ຕ້ອງເປັນກຸ່ມເປົ້າໝາຍ ໂດຍໃນການສຶກສານີ້ຈຶ່ງໄດ້ກຳນົດເອົາ ຈຳນວນ 116 ຄົນ ມາເປັນຕົວແທນໃຫ້ກຸ່ມຕົວຢ່າງ.

2.3 ວິທີການເກັບຂໍ້ມູນ

ຜູ້ສຶກສາໄດ້ນຳມາວິເຄາະດ້ວຍແບບສອບຖາມ ເພື່ອແຈກໃຫ້ແກ່ຄົວເຮືອນກຸ່ມ ເປົ້າໝາຍໂດຍໃຊ້ເວລາທີ່ໃນການເກັບກຳຂໍ້ມູນແມ່ນເລີ່ມແຕ່ ວັນທີ 3 ພຶດສະພາ ຫາ 30 ສິງຫາ 2024 ໂດຍໃຊ້ເວລາ 59 ວັນ.

2.4 ການວິເຄາະຂໍ້ມູນ

ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ເກັບຄຳແນະນາສະເລ່ຍທີ່ເປັນຄຳຕໍ່ເນື່ອງແລ້ວ ກຸ່ມຜູ້ສຶກສາໄດ້ນຳມາວິເຄາະດ້ວຍແບບຈຳລອງ OLS ແລະ OLS Robust ດັ່ງນີ້:

- SM= $\beta_0 + \beta_1 \text{Exp} + \beta_2 \text{S} + \beta_3 \text{P} + \beta_4 \text{Pr} + \varepsilon$
- SM: ໂລກາລິດຂອງປະລິມານເງິນກູ້ນອກລະບົບ
- Exp: ໂລກາລິດຂອງລາຍຈ່າຍສະເລ່ຍຕໍ່ເດືອນຂອງຜູ້ຕອບ ແບບສອບຖາມ
- S: ດ້ານການບໍລິການເງິນກູ້ນອກລະບົບ (Scale)
- P : ດ້ານລາຄາຂອງເງິນກູ້ນອກລະບົບ (Scale)
- Pr : ດ້ານການປະຊາສຳພັນຂອງເງິນກູ້ນອກລະບົບ (Scale)
- ε : ຄ່າຄາດເຄື່ອນ

ສົມມຸດຖານໃນການທົດສອບ:

$\beta_1 > 0$: ຖ້າລາຍຈ່າຍສະເລ່ຍຕໍ່ເດືອນຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບ ຖາມຫາກເພີ່ມຂຶ້ນຈະເຮັດໃຫ້ປະລິມານເງິນໃນການກໍ່ໜີ້ນອກລະບົບ ເພີ່ມຂຶ້ນ.

$\beta_2 > 0$: ຖ້າການບໍລິການເງິນກູ້ນອກລະບົບຫາກດີຈະເຮັດໃຫ້ ປະລິມານເງິນໃນການກໍ່ໜີ້ນອກລະບົບເພີ່ມຂຶ້ນ.

$\beta_3 < 0$: ຖ້າລາຄາຂອງເງິນກູ້ນອກລະບົບຫາກສູງຈະເຮັດໃຫ້ ປະລິມານເງິນໃນການກໍ່ໜີ້ນອກລະບົບຫຼຸດລົງ.

Pr>0: ຖ້າການປະຊາສຳພັນຂອງເງິນກູ້ນອກລະບົບຫາກດີ ຈະເຮັດໃຫ້ປະລິມານເງິນໃນການກໍ່ໜີ້ນອກລະບົບເພີ່ມຂຶ້ນ.

ໃນການທົດສອບເງື່ອນໄຂຕ່າງໆນັ້ນຜູ້ສຶກສາໄດ້ທຳການທົດ ສະສອບສະຖິຕິ t-test, F-test, ກວດສອບບັນຫາ Autocorrelation ດ້ວຍວິທີການຂອງ Durbin & Watson (1971), Breusch (1978) & Godfrey (1978) ແລະ ທຳການກວດສອບການກະຈາຍຕົວຂອງຄ່າ ຄາດເຄື່ອນດ້ວຍວິທີການຂອງ White (1980) ແລະ Jarque & Bera

(1987). ເຊິ່ງຖ້າຜົນການທົດສອບບໍ່ຜ່ານເງື່ອນໄຂທັງໝົດ ຜູ້ສຶກສາຈະ ທຳການແກ້ໄຂດ້ວຍແບບຈຳລອງ OLS Robust ຕາມວິທີການຂອງ Huber (1981).

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1 ສະພາບການໃຊ້ບໍລິການເງິນກູ້ນອກລະບົບຂອງຄົວເຮືອນໃນ ນະຄອນຫຼວງຜະບາງ, ແຂວງຫຼວງຜະບາງ.

ຜົນການວິເຄາະ (ຕາຕະລາງ 2) ເຫັນວ່າດ້ານການບໍລິການເງິນ ກູ້ນອກລະບົບ ແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍກວ່າດ້ານລາຄາ ແລະ ດ້ານການ ປະຊາສຳພັນ ເມື່ອພິຈາລະນາລາຍຢ່ອຍພົບວ່າ ມີພຽງດ້ານດຽວທີ່ມີ ລະດັບ ຫຼາຍທີ່ສຸດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນດ້ານການມີບຸກຄົນ ຫຼື ຫຼັກຊັບ ຄ່າປະກັນ ($\bar{X}=4.91$, S. D=0.27), ຮອງລົງມາແມ່ນດ້ານຕ້ອງມີ ເອກະສານສະແດງລາຍໄດ້ ($\bar{X}=4.09$, S. D =0.72) ແລະ ນ້ອຍທີ່ທີ່ ສຸດແມ່ນດ້ານຄວາມສະດວກ ແລະ ຄວາມວ່ອງໄວໃນການອະນຸມັດເງິນ ກູ້ ($\bar{X}=3.44$, S. D =0.56).

ດ້ານການປະຊາສຳພັນກູ້ຂອງສະຖາບັນການເງິນ ແມ່ນ ຢູ່ໃນ ລະດັບຫຼາຍ ($\bar{X} = 4.02$ ແລະ S. D =0.50) ໝາຍຄວາມວ່າ ການ ປະຊາສຳພັນ ຫຼື ການໄດ້ຮັບຄຳແນະນຳໂດຍມີປ້າຍໂຄສະນາ, ດ້ານການ ສື່ສານຜ່ານລະບົບອິນເຕີເນັດ, ການບອກຕໍ່ກັນຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ, ຄອບຄົວເປັນຜູ້ແນະນຳໃຫ້ໄປໃຊ້ບໍລິການ ແລະ ໝູ່ເພື່ອ ຫຼື ຜິ່ນຮ້ອງ ເປັນ ຜູ້ແນະນຳໃຊ້ໄປໃຊ້ບໍລິການແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ ໂດຍມີ $\bar{X}=4.06$, S. D =0.65; $\bar{X}=4.06$, S. D =0.61; $\bar{X}=4.03$, S. D =0.67; $\bar{X}=3.99$, S. D =0.72 ແລະ $\bar{X}=3.94$, S. D =0.65 ຕາມລຳດັບ.

ສຳລັບດ້ານລາຄາ ກໍ່ຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍເຊັ່ນກັນ ($\bar{X}=3.54$ ແລະ S. D =0.42) ໝາຍຄວາມວ່າ ຄ່າທຳນຽມໃນການກູ້ຢືມ, ອັດຕາ ດອກເບ້ຍໃນການກູ້ຢືມ ແລະ ຄ່າປັບໃໝໃນການຊຳລະເງິນຊຳ ແມ່ນ ຂ້ອນຂ້າງສູງ ໂດຍມີ $\bar{X}=3.59$, S. D =0.67; $\bar{X}=3.56$, S. D =0.55 ແລະ $\bar{X}=3.47$, S. D =0.68 ຕາມລຳດັບ.

ລະບົບເງິນກູ້ຂອງເງິນກູ້ນອກລະບົບ (ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການເງິນກູ້ ນອກລະບົບ) ພົບວ່າ ດ້ານບໍລິການເງິນກູ້, ດ້ານລາຄາ ແລະ ດ້ານການ ປະຊາສຳພັນ ລ້ວນແລ້ວແຕ່ມີຄວາມຄິດເຫັນຕໍ່ລະບົບເງິນກູ້ນອກລະບົບ ຢູ່ ໃນລະດັບຫຼາຍ ໂດຍມີ $\bar{X}=3.99$, S. D =0.42; $\bar{X}=3.96$, S. D =0.42 ແລະ $\bar{X}=3.80$, S. D =0.32) ຕາມລຳດັບ.

ສຳລັບ ດ້ານການບໍລິການເງິນກູ້ຕໍ່ສະຖາບັນເງິນກູ້ນອກ ລະບົບ ພົບວ່າ ຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍໝົດທຸກດ້ານ ໂດຍດ້ານການໃຫ້ວົງເງິນ ກູ້ແກ່ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ ($\bar{X}=4.43$, S. D =0.51) ໝາຍຄວາມວ່າ ສະຖາບັນການເງິນນອກລະບົບຈະໃຫ້ວົງເງິນກູ້ທີ່ສູງຕາມ ຄວາມຕ້ອງການຂອງລູກຄ້າ, ຮອງລົງມາແມ່ນດ້ານການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງ ເງິນທຶນໄດ້ສະດວກ ຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍເຊັ່ນກັນ ($\bar{X}=4.34$, S. D =0.61) ໝາຍຄວາມວ່າ ລູກຄ້າສາມາດເຂົ້າເຖິງສະຖາບັນເງິນກູ້ນອກລະບົບໄດ້

ຫງ່າຍ ໂດຍບໍ່ມີຂັ້ນຕອນທີ່ສະຫຼັບຊັບຊ້ອນ ແລະ ສາມາດເຂົ້າຫາໄດ້ທັງ ໃນໂມງລັດຖະການ ແລະ ບໍ່ແມ່ນໂມງລັດຖະການ, ຖັດມາແມ່ນດ້ານ ຄວາມສະດວກວ່ອງໄວໃນການອະນຸມັດເງິນກູ້ ຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ ($\bar{X}=4.10$, S. D =0.70) ໝາຍຄວາມວ່າ ການອະນຸມັດເງິນກູ້ນອກ ລະບົບແມ່ນບໍ່ມີຫຼາຍຂັ້ນຕອນ ເຊິ່ງສາມາດຕອບສະໜອງໄດ້ທັນຕາມ ຄວາມຕ້ອງການອັນຈຳເປັນຂອງລູກຄ້າໄດ້ ແລະ ນ້ອຍສຸດແມ່ນ ດ້ານ ການມີຫຼັກຊັບຄຳປະກັນ ຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ ($\bar{X}=4.07$ ແລະ St. d =0.70) ເຊິ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ເຖິງແມ່ນໃນເລື່ອງຂອງການອະນຸມັດ ວົງເງິນກູ້ ແລະ ການເຂົ້າຫາແຫຼ່ງເງິນທຶນຈະມີຄວາມສະດວກ ແລະ ວ່ອງໄວກໍ່ຕາມ ແຕ່ລູກຄ້າຈຳເປັນຕ້ອງມີຫຼັກຊັບຄຳປະກັນເພື່ອເປັນການ ປະກັນຄວາມສ່ຽງໃຫ້ແກ່ຜູ້ໃຫ້ກູ້.

ດ້ານລາຄາ ໂດຍລວມພົບວ່າ ຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ ໂດຍດ້ານ ອັດຕາດອກເບ້ຍຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ ($\bar{X}=4.22$, S.D=0.58) ເຊິ່ງເປັນ ການຊື້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ອັດຕາດອກເບ້ຍເງິນກູ້ຂອງສະຖາບັນການເງິນນອກ ລະບົບແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບທີ່ສູງຫຼາຍ ໂດຍອີງໃສ່ການສຳພາດ ແມ່ນຢູ່ໃນ ລະດັບ 20-30% ເຊິ່ງສູງກວ່າ ອັດຕາດອກເບ້ຍຂອງທະນາຄານ ຫຼື ສະ ຖາບັນການເງິນໃນລະບົບເກືອບວ່າ 4 ທົບ, ຄ່າປັບໃໝໃນການຊຳລະ ເງິນຊ້າ ມີຄວາມຄິດເຫັນຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ ($\bar{X}=4.09$ ແລະ S. D =0.53) ໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າຜູ້ໃຊ້ບໍລິການຫາກບໍ່ສາມາດຊຳລະເງິນຕາມ ເວລາທີ່ກຳນົດໄດ້ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການຈະບວກດອກເບ້ຍເພີ່ມເຂົ້າໄປ ແລະ ເຮັດໃຫ້ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການຕ້ອງຈ່າຍທັງເງິນຕົ້ນ ແລະ ດອກເບ້ຍເພີ່ມຂຶ້ນເຊິ່ງ ບາງຄັ້ງອາດນຳໄປສູ່ຄວາມສາມາດໃນການຊຳລະໜີ້ຫູດລົງ ຫຼື ບໍ່ ສາມາດຊຳລະໜີ້ໄດ້ (ຈາກການສຳພາດ) ແລະ ນ້ອຍສຸດແມ່ນດ້ານຄ່າ ທຳນຽມໃນການກູ້ຢືມ ຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ ($\bar{X}=3.56$ ແລະ S. D =0.65) ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າ ໃນການກູ້ຢືມແມ່ນບໍ່ມີຄ່າທຳນຽມ ຫຼື ຄ່າ ເອກະສານ.

ດ້ານການປະຊາສຳພັນ, ໂດຍລວມພົບວ່າ ຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ ($\bar{X}=3.80$ ແລະ S. D =0.32) ແຕ່ເມື່ອພິຈາລະນາເປັນດ້ານຍ່ອຍນັ້ນ ພົບວ່າ ມີພຽງດ້ານດຽວທີ່ຢູ່ໃນລະດັບປານກາງ. ດ້ານຄອບຄົວແມ່ນຢູ່ ໃນລະດັບຫຼາຍ ($\bar{X}=4.12$ ແລະ S. D =0.56) ໝາຍຄວາມວ່າ ຜູ້ໃຊ້ ບໍລິການຮູ້ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນຈາກການໃຊ້ບໍລິການເງິນກູ້ນອກລະບົບມາຈາກ ຄອບຄົວຫຼາຍທີ່ສຸດ, ດ້ານການບອກຕໍ່ກັນ ຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ ($\bar{X}=4.04$ ແລະ S. D =0.68) ໝາຍຄວາມວ່າ ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການຈຳນວນໜຶ່ງໄດ້ຮັບຂໍ້ ມູນຂອງການໃຊ້ບໍລິການເງິນກູ້ນອກລະບົບມາຈາກການເລົ່າຕໍ່ກັນມາ, ດ້ານໝູ່ເພື່ອນ ຫຼື ຜີ້ນ້ອງ ຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ ($\bar{X}=3.99$ ແລະ S. D =0.63) ໝາຍຄວາມວ່າ ຜູ້ກູ້ຢືມຈຳນວນໜຶ່ງໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຂອງການໃຊ້ ບໍລິການເງິນກູ້ນອກລະບົບມາຈາກໝູ່ເພື່ອ ແລະ ຜີ້ນ້ອງ ທີ່ເປັນຜູ້ ແນະນຳ, ດ້ານອິນເຕີເນັດຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍ ($\bar{X}=3.66$ ແລະ S. D =0.63) ໝາຍຄວາມວ່າ ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການເງິນກູ້ສ່ວນໜຶ່ງໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນມາ

ຈາກເຄືອຂ່າຍສັງຄົມອອນຫຼາຍ ແລະ ນ້ອຍສຸດແມ່ນດ້ານປ້າຍໂຄສະນາ ຢູ່ໃນລະດັບປານກາງ ($\bar{X}=3.19$ ແລະ S. D =0.85) ໝາຍຄວາມວ່າ ຜູ້ ໃຫ້ບໍລິການເງິນກູ້ນອກລະບົບຈະບໍ່ຄ່ອຍມີການໂຄສະນາຜ່ານທາງປ້າຍ ບໍລິການ ອັນເປັນຜົນເນື່ອງມາຈາກກົດໝາຍ ແລະ ມາດຕະການໃນ ການຄຸ້ມຄອງເງິນຕາຂອງໜ່ວຍງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

3.2 ປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜັ້ນອກລະບົບຂອງຄົວເຮືອນໃນ ນະຄອນຫຼວງພະບາງ, ແຂວງຫຼວງພະບາງ

ຜົນການວິເຄາະດ້ວຍແບບຈຳລອງ OLS ແລະ OLS Robust (ຕາຕະລາງ 3) ເຮົາສາມາດຂຽນເປັນສົມຜົນໄດ້ ດັ່ງນີ້:

$$\widehat{SM} = -0.87 + 1.23Exp + 0.52S - 0.48P - 0.31Pr$$

$$t: (-0.30)^{ns} \quad (6.59)^{***} \quad (2.72)^{***} \quad (-2.27)^{**} \quad (-1.37)^{ns}$$

$$N=116; F=14.17; Prob=0.000; R^2=0.338; Root MSE=0.664$$

$$Durbin's\ alternative\ test=0.0005; Breusch-Godfrey\ LM\ test=0.0007$$

$$White's\ test = \chi^2(14) = 16.89 \ \& \ Prob > \chi^2 = 0.2621$$

$$Jarque-Bera\ normality\ test: 69.27 \ \chi^2(2) \ 9.1e-16$$

Solve by Robust

$$\widehat{SM} = -0.87 + 1.23Exp + 0.52S - 0.48P - 0.31Pr$$

$$t: (-0.30)^{ns} \quad (8.21)^{***} \quad (2.03)^{**} \quad (-2.32)^{**} \quad (-1.28)^{ns}$$

$$N=116; F=21.71; Prob=0.000; R^2=0.338; Root MSE=0.664$$

ໝາຍເຫດ:***, **, * ດ້ວຍລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01, 0.05 ແລະ 0.1 ຕາມລຳດັບ.

^{ns} ບໍ່ມີໄລຍະສຳຄັນທາງສະຖິຕິ.

ຈາກຜົນການວິເຄາະດ້ວຍ OLS ພົບວ່າ ມີພຽງຕົວປ່ຽນລາຍ ຈ່າຍຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ, ປັດໄຈດ້ານການບໍລິການຂອງສະຖາບັນການ ເງິນນອກລະບົບ ແລະ ປັດໄຈດ້ານລາຄາຂອງສະຖາບັນການເງິນນອກ ລະບົບ ທີ່ມີໄລຍະສຳຄັນທາງສະຖິຕິ, ເມື່ອກວດສອບເງື່ອນໄຂຕ່າງໆ ຂອງການວິເຄາະດ້ວຍແບບຈຳລອງ OLS ແລ້ວເຫັນວ່າ ຄ່າ Durbin ແລະ Breusch-Godfrey ມີຄ່ານ້ອຍກວ່າຄ່າວິກິດ ສະແດງວ່າ ເຮົາ ປະຕິເສດສົມມຸດຖານຫຼັກທີ່ວ່າແບບຈຳລອງບໍ່ມີບັນຫາຄວາມສຳພັນ ລະຫວ່າງຄ່າຄາດເຄື່ອນຂອງຊຸດອະນຸກົມເວລາ (Autocorrelation ຫຼື Series correlation). ດ້ວຍເຫດນັ້ນຜູ້ສຶກສາຈຶ່ງທຳການແກ້ໄຂບັນຫາ ດັ່ງກ່າວດ້ວຍການໃຊ້ OLS robust ແລະ ຜົນການວິເຄາະຊື້ໃຫ້ເຫັນ ວ່າ ມີພຽງຕົວປ່ຽນການປະຊາສຳພັນທີ່ບໍ່ມີໄລຍະສຳຄັນທາງສະຖິຕິ. ໂດຍຕົວປ່ຽນລາຍຈ່າຍຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການສິ່ງຜົນກະທົບຫຼາຍທີ່ສຸດ ດ້ວຍລະດັບຄວາມສຳຄັນ 0.05 ແລະ ເປັນໄປຕາມສົມມຸດຖານທີ່ຕັ້ງໄວ້ ໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າປັດໄຈອື່ນຫາກຄົງທີ່ ເມື່ອລາຍຈ່າຍຂອງຜູ້ໃຊ້ ບໍລິການ (ຄົວເຮືອນ) ໃນນະຄອນຫຼວງພະບາງເພີ່ມຂຶ້ນ ຫຼື ຫຼຸດລົງ 1% ກໍ່ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ປະລິມານເງິນກູ້ນອກລະບົບຂອງຄົວເຮືອນໃນ ນະຄອນຫຼວງພະບາງຫຼຸດລົງ 1.23%, ຮອງລົງມາແມ່ນຕົວປ່ຽນດ້ານ ການບໍລິການຂອງການບໍລິການເງິນກູ້ນອກລະບົບ ເຊິ່ງສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ ປະລິມານເງິນກູ້ນອກລະບົບໃນທິດທາງດຽວກັນ ດ້ວຍລະດັບຄວາມ

ສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05 ແລະ ເປັນໄປຕາມສົມມຸດຖານທີ່ຕັ້ງໄວ້ ໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າບັດໄຈອື່ນໆຫາກຄົງທີ່ ເມື່ອການບໍລິການຂອງສະຖາບັນການເງິນນອກລະບົບເພີ່ມຂຶ້ນ 1 ລະດັບຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ປະລິມານເງິນກຸ້ນອກລະບົບຂອງຄົວເຮືອນໃນນະຄອນຫຼວງຜະບາງເພີ່ມຂຶ້ນ 0.52% ແລະ ໃນທາງກັບກັນ ຖ້າການບໍລິການຂອງສະຖາບັນການເງິນນອກລະບົບຫຼຸດລົງ 1 ລະດັບກໍ່ຈະເຮັດໃຫ້ປະລິມານເງິນກຸ້ນອກລະບົບຂອງຄົວເຮືອນໃນນະຄອນຫຼວງຜະບາງຫຼຸດລົງ 0.52% ດ້ວຍລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05 ແລະ ສິ່ງຜົນນ້ອຍທີ່ສຸດແມ່ນດ້ານລາຄາຂອງສະຖາບັນເງິນກຸ້ນອກລະບົບ ເຊິ່ງສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ປະລິມານເງິນກຸ້ນອກລະບົບໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັນ ດ້ວຍລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05 ແລະ ເປັນໄປຕາມສົມມຸດຖານທີ່ຕັ້ງໄວ້ ໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າລະດັບລາຄາຂອງສະຖາບັນການເງິນກຸ້ນອກລະບົບເພີ່ມຂຶ້ນ 1 ລະດັບຈະເຮັດໃຫ້ປະລິມານເງິນກຸ້ນອກລະບົບຂອງຄົວເຮືອນໃນນະຄອນຫຼວງຜະບາງຫຼຸດລົງ 0.48% ແລະ ໃນທາງກັບກັນ ຖ້າລະດັບລາຄາຂອງສະຖາບັນການເງິນນອກລະບົບຫຼຸດລົງ 1 ລະດັບ ກໍ່ຈະເຮັດໃຫ້ປະລິມານເງິນກຸ້ນອກລະບົບຂອງຄົວເຮືອນໃນນະຄອນຫຼວງຜະບາງເພີ່ມຂຶ້ນ 0.48% ເນື່ອງຈາກພວກເຂົາຮູ້ສຶກສາວ່າ ຕົ້ນທຶນ ແລະ ດອກເບ້ຍໃນການຊໍາລະຖືກລົງ ອັນນໍາໄປສູ່ຄວາມສາມາດໃນການຊໍາລະໜີ້ທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນນັ້ນເອງ. ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ເຫັນໄດ້ວ່າ ບັນດາຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະນັ້ນສາມາດອະທິບາຍຕົວປ່ຽນຕາມໄດ້ພຽງແຕ່ 33.8% ເທົ່ານັ້ນ.

4. ວິພາກຜົນ

4.1 ສະພາບການໃຊ້ບໍລິການເງິນກຸ້ນອກລະບົບຂອງຄົວເຮືອນໃນນະຄອນຫຼວງຜະບາງ, ແຂວງຫຼວງຜະບາງ ມີບວກ ຄົວເຮືອນທີ່ມີລາຍໄດ້ໃນລະດັບນ້ອຍ ແລະ ປານກາງນັ້ນຈະກູ້ເງິນນອກລະບົບໃນລະດັບຫຼາຍ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບຜົນການສຶກສາຂອງ See Phung (2007) ທີ່ວ່າ ຄົວເຮືອນ ຫຼື ຂໍາລາດຊະການສ່ວນໃຫຍ່ມີລາຍໄດ້ນ້ອຍເຖິງປານກາງນັ້ນຈະເປັນໜີ້ ເຊິ່ງສາເຫດຫຼັກໄດ້ແກ່ ການກູ້ຢືມເຜື້ອນໍາໄປໃຊ້ຈ່າຍໃນຄອບຄົວ, ເຜື້ອການອຸປະໂພກບໍລິໂພກ, ກູ້ຢືມເຜື້ອໃຊ້ໃນການສຶກສາຂອງຕົນເອງແລະ ສະມາຊິກໃນຄອບຄົວທີ່ຍັງບໍ່ທັນມີວຽກເຮັດງານທໍາ, ກູ້ຢືມເຜື້ອນໍາໄປຊື້ທີ່ຝັກອາໄສ ຫຼື ທີ່ດິນເຜື້ອສ້າງຄວາມໝັ້ນຄົງໃຫ້ກັບຕົນເອງ ແລະ ຄອບຄົວ ລວມໄປເຖິງການກູ້ຢືມເຜື້ອໄປໃຊ້ໜີ້ເດີມທີ່ມີຢູ່ ແລະ ການຊື້ນຍານພາຫະນະ. ການກໍານົດອັດຕາດອກເບ້ຍທີ່ສູງ ຫຼື ການຄວບຄຸມດອກເບ້ຍບໍ່ໄດ້ດີ ເປັນຕົວຊີ້ບອກທີ່ອາດເຮັດໃຫ້ຜູ້ບໍລິໂພກຫັນໄປເຝິງຜາຜູ້ໃຫ້ເງິນກຸ້ນອກລະບົບໂດຍບໍ່ໄດ້ຕັ້ງໃຈ ເນື່ອງຈາກຈໍາກັດການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື້ອທາງກົດໝາຍ Mayer (2012) ແລະ ການປ່ອຍເງິນກູ້ມັກເຊື້ອມໂຍງກັບກຸ່ມອາຊະຍາກໍາ ເຮັດໃຫ້ເກີດຄວາມພະຍາຍາມໃນການປາບປາມຜ່ານກົດໝາຍ ເຊິ່ງມີຄວາມຊັບຊ້ອນຫຼາຍຂຶ້ນ (Malcolm & Curtin, 1968).

4.2 ບັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ນອກລະບົບຂອງຄົວເຮືອນໃນນະຄອນຫຼວງຜະບາງມີບວກ ລາຍຈ່າຍຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການຄົວເຮືອນໃນນະຄອນຫຼວງຜະບາງສົ່ງຜົນກະທົບຫຼາຍທີ່ສຸດ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບຜົນການສຶກສາຂອງ Suea-sakun (2006) ທີ່ວ່າ ຜິດຕິກໍາການໃຊ້ຈ່າຍເງິນມີຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ນອກລະບົບ ຫຼື ເງິນກຸ້ນອກລະບົບ. ໃນຂະນະດຽວກັນກໍ່ຝົບວ່າ ການບໍລິການຂອງສະຖາບັນການເງິນນອກລະບົບສົ່ງຜົນຕໍ່ປະລິມານເງິນກຸ້ນອກລະບົບຂອງຄົວເຮືອນໃນນະຄອນຫຼວງຜະບາງໃນທິດທາງດຽວກັນ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບຜົນການສຶກສາຂອງ Thawornwiriyanan (2005) ເງິນກຸ້ນອກລະບົບເປັນວິທີການທີ່ສະດວກວ່າໄວ ແລະ ທ່ວງທັນ ແລະ ມີນາຍທຶນ ຫຼື ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການເງິນກຸ້ນອກລະບົບມາບໍລິການເຖິງທີ່ເຮັດໃຫ້ສາມາດຕອບສະໜອງໄດ້ຢ່າງທ່ວງທັນຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຄົວເຮືອນ ຫຼື ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ ແລະ ອີກຢ່າງໜຶ່ງກໍ່ເປັນຜົນເນື່ອງມາຈາກການໃຊ້ໄລຍະເວລາໃນການຂໍອະນຸມັດເງິນກູ້ຈາກສະຖາບັນການເງິນໃນລະບົບນັ້ນມີຫຼາຍຂັ້ນຕອນ ແລະ ຫຼາຍເງື່ອນໄຂ ເຊິ່ງອາດຈະຕ້ອງໃຊ້ໄລຍະເວລາດົນ ເຊິ່ງບໍ່ສາມາດຕອບສະໜອງຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຄົວເຮືອນໄດ້.

ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ຜົນການສຶກສານີ້ຊື່ໃຫ້ເຫັນວ່າ ດ້ານການປະຊາສໍາພັນບໍ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ປະລິມານເງິນກຸ້ນອກລະບົບ ເຊິ່ງຂັດກັບຜົນການສຶກສາຂອງ Hawari & Djumarno (2020) ການປະຊາສໍາພັນ ແລະ ການສົ່ງເສີມການຕະຫຼາດນັ້ນສົ່ງຜົນກະທົບທາງບວກຢ່າງມີໄລຍະສໍາຄັນທາງສະຖິຕິກັບການຕັດສິນໃຈໃຫ້ສິນເຊື້ອແກ່ລູກຄ້າ ແລະ ການສົ່ງເສີມການຕະຫຼາດຍັງຊ່ວຍເພີ່ມຄວາມເພິ່ງພໍໃຈໃຫ້ແກ່ລູກຄ້າ ເຊິ່ງອາດນໍາໄປສູ່ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງຈໍານວນເງິນກູ້ ເນື່ອງຈາກລູກຄ້າທີ່ເພິ່ງພໍໃຈມີແນວໂນ້ມທີ່ຈະໃຊ້ບໍລິການທາງການເງິນຫຼາຍຂຶ້ນ. ນອກຈາກນີ້, Kamal, et al. (2022) ກ່າວວ່າ ການບອກເລົ່າແບບປາກຕໍ່ປາກ ແລະ ຄຸນະພາບຂອງການບໍລິການມີບົດບາດສໍາຄັນໃນການກໍານົດຄວາມຕັ້ງໃຈຂອງລູກຄ້າໃນການກູ້ຢືມເງິນຈາກຜູ້ປ່ອຍກຸ້ນອກລະບົບ ເຖິງແມ່ນວ່າຄຸນະພາບການບໍລິການຈະສົ່ງຜົນໂດຍກົງຕໍ່ການຕັດສິນໃຈໃນການໃຫ້ສິນເຊື້ອ ແຕ່ການບອກເລົ່າແບບປາກຕໍ່ປາກກໍ່ເຮັດໜ້າທີ່ເປັນຕົວກາງໃນການສ້າງຄວາມສໍາພັນນີ້.

ຈາກການວິພາກຜົນທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນສາມາດບອກໄດ້ວ່າ ການກໍານົດນະໂຍບາຍເງິນຕາທີ່ເໝາະສົມ ໂດຍສະເພາະແມ່ນອັດຕາດອກເບ້ຍ ບວກກັບບັນຫາການຫວ່າງງານ, ການຂາດແຂນຄໍາແນະນໍາທາງການເງິນ ແລະ ຄວາມເປາະບາງທາງການເງິນນັ້ນເປັນບັດໄຈທີ່ອາດນໍາໄປສູ່ການກໍ່ໜີ້ນອກລະບົບ. ສະນັ້ນ, ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາດັ່ງກ່າວສະຖາບັນການເງິນໃນລະບົບຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງການບໍລິການໃຫ້ດີກວ່າການບໍລິການຂອງສະຖາບັນການເງິນນອກລະບົບ ຫຼື ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການເງິນກຸ້ນອກລະບົບ ພ້ອມທັງຫຼຸດຂັ້ນຕອນໃນການຂໍອະນຸມັດເງິນກູ້ທີ່ສະລັບຊັບຊ້ອນ ແລະ ແກ່ຍາວເວລາ. ນອກນັ້ນ, ກໍ່ຕ້ອງມີການເຜີຍແຜ່ ຫຼື ໃຫ້

ຄວາມຮູ້ ແລະ ຄຳແນະນຳທີ່ດີໃຫ້ແກ່ຜູ້ທີ່ມີຄວາມເປາຍະບາງທາງດ້ານການເງິນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນໃນຊ່ວງທີ່ເກີດວິກິດການເສດຖະກິດຕ່າງໆ.

4. ສະຫຼຸບ

ຜົນການວິເຄາະ ຜົບວ່າ: ຄວາມຄິດເຫັນຂອງຄົວເຮືອນ (ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ) ຕໍ່ລະບົບເງິນກຸ້ນຂອງເງິນກຸ້ນອກລະບົບ ຜົບວ່າ ດ້ານບໍລິການເງິນກຸ້ນ ຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍເຊັ່ນດຽວກັນ.

ຜົນການວິເຄາະດ້ວຍ OLS robust ຊື່ໃຫ້ເຫັນວ່າ ມີພຽງຕົວປ່ຽນການປະຊາສຳພັນທີ່ບໍ່ມີລະບົບສຳຄັນທາງສະຖິຕິ. ໂດຍຕົວປ່ຽນລາຍຈ່າຍຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການສິ່ງຜົນກະທົບຫຼາຍທີ່ສຸດ ໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າບັດໄຈອື່ນໆທາງຄົງທີ່ ເມື່ອລາຍຈ່າຍຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ (ຄົວເຮືອນ) ໃນນະຄອນ ຫຼວງພະບາງເພີ່ມຂຶ້ນ ຫຼື ຫຼຸດລົງ 1% ກໍ່ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ປະລິມານເງິນກຸ້ນອກລະບົບຂອງຄົວເຮືອນໃນນະຄອນຫຼວງພະບາງຫຼຸດລົງ 1.23% ໃນທິດທາງດຽວກັນ ດ້ວຍລະດັບຄວາມສຳຄັນ 0.05 ແລະ ເປັນໄປຕາມສົມມຸດຖານທີ່ຕັ້ງໄວ້, ຮອງລົງມາແມ່ນຕົວປ່ຽນດ້ານການບໍລິການຂອງການບໍລິການເງິນກຸ້ນອກລະບົບ ເຊິ່ງສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ປະລິມານເງິນກຸ້ນອກລະບົບໃນທິດທາງດຽວກັນ ໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າບັດໄຈອື່ນໆທາງຄົງທີ່ ເມື່ອການບໍລິການຂອງສະຖາບັນການເງິນອກລະບົບເພີ່ມຂຶ້ນ ຫຼື ຫຼຸດລົງ 1 ລະດັບຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ປະລິມານເງິນກຸ້ນອກລະບົບຂອງຄົວເຮືອນໃນນະຄອນຫຼວງພະບາງເພີ່ມຂຶ້ນ ຫຼື ຫຼຸດລົງ 0.52% ໃນທິດທາງດຽວກັນ ດ້ວຍລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05 ແລະ ເປັນໄປຕາມສົມມຸດຖານທີ່ຕັ້ງໄວ້. ໃນຂະນະທີ່ຕົວປ່ຽນດ້ານລາຄາຂອງສະຖາບັນເງິນກຸ້ນອກລະບົບ ເຊິ່ງສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ປະລິມານເງິນກຸ້ນອກລະບົບໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັນ ໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າລະດັບລາຄາຂອງສະຖາບັນການເງິນກຸ້ນອກລະບົບເພີ່ມຂຶ້ນ ຫຼື ຫຼຸດລົງ 1 ລະດັບ ຈະເຮັດໃຫ້ປະລິມານເງິນກຸ້ນອກລະບົບຂອງຄົວເຮືອນໃນນະຄອນຫຼວງພະບາງຫຼຸດລົງ ຫຼື ເພີ່ມຂຶ້ນ 0.48% ໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັນ ດ້ວຍລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05 ແລະ ເປັນໄປຕາມສົມມຸດຖານທີ່ຕັ້ງໄວ້. ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ເຫັນໄດ້ວ່າ ບັນດາຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະນັ້ນສາມາດອະທິບາຍຕົວປ່ຽນຕາມໄດ້ພຽງແຕ່ 33.8% ເທົ່ານັ້ນ.

5. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ຂ້າພະເຈົ້າໃນນາມຜູ້ຄົນຄວ້າວິທະຍາສາດ ຂໍປະຕິບາຍຕົນວ່າ ຂໍ້ມູນທັງໝົດທີ່ມີໃນບົດຄວາມວິຊາການດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງຜົນປະໂຫຍດກັບພາກສ່ວນໃດ ແລະ ບໍ່ໄດ້ເອື້ອປະໂຫຍດໃຫ້ກັບພາກສ່ວນໃດພາກສ່ວນໜຶ່ງ, ກໍລະນີມີການລະເມີດ ໃນຮູບການໃດໜຶ່ງຂ້າພະເຈົ້າມີຄວາມຍິນດີ ທີ່ຈະຮັບຜິດຊອບແຕ່ພຽງຜູ້ດຽວ.

6. ຄຳຄອບໃຈ

ບົດວິໄຈຈະບໍ່ສາມາດສຳເລັດໄດ້ຖ້າຂາດການສະໜັບສະໜູນທຶນຈາກອາຈານ Liang Shuanglu ຈາກມະຫາວິທະຍາ ໄລຢູນນານ ສປປຈີນ. ຂ້າພະເຈົ້າ ແລະ ທີມງານຄົ້ນຄວ້າ ຂໍສະແດງຄວາມອອບໃຈຢ່າງສູງມາຍັງອາຈານທີ່ໄດ້ໃຫ້ທຶນສະໜັບສະໜູນຈຳນວນ 3,000 ຢວນໃນການສຳຫຼວດ ແລະ ວິເຄາະຄັ້ງນີ້.

7. ເອກະສານອ້າງອີງ

Begum, H., Alam, A. S., Mia, M. A., Bhuiyan, F., & Ghani, A. B. (2019). Development of Islamic microfinance: A sustainable poverty reduction approach. *Journal of Economic and Administrative Sciences*, 35(3), 143-157.

Breusch, T. S. (1978). Testing for autocorrelation in dynamic linear models. *Australian Economic Papers*, 17, 334-355.

Durbin, J., & Watson, G. S. (1971). Testing for serial correlation in least squares regression.III. *Biometrika*, 58(1), 1-19.

Godfrey, L. G. (1978). Testing against general autoregressive and moving average error models when the regressors include lagged dependent variables. *Econometrica*, 46, 1293-1301.

Hawari, M. R., & Djumarno. (2020). Analisis Pengaruh Kualitas Layanan dan Promosi Terhadap Keputusan Peminjaman Nasabah dan Dampaknya Terhadap Kepuasan Nasabah : Studi Pada PT. Bank Rakyat Indonesia, Tbk Unit Peta Utara. *Mercu Buana University*, 4(5), 36-43.

Huber, P. (1981). *Robust Statistics*. John Wiley: New York.

Jarque, C. M., & Bera, A. K. (1987). A test for normality of observations and regression residuals. *International Statistical Review*, 55(2), 163-172.

Kagan, J. (2023). *Loan Shark: Definition, example vs. payday lender*. Investopedia. Retrieved from investopedia: <https://www.investopedia.com/terms/l/loansharki ng.asp>

- Kamal, S. (2018). Zakat dan infaq dalam mengurangi patologi kemiskinan (Studi pada Baitul Mal Kota Langsa). *Ihtiyath. Jurnal Manajemen Keuangan Syariah*, 2(1), 1-12.
- Kamal, S., Muslem, M., Mulyadi, M., Kassim, E. S., & Zulkifly, M. U. (2022). Is Loan Shark an Alternative? The Intentions to Take a Loan from Loan Sharks in Indonesia. *Journal of Economics and Business*, 7(2), 8-13.
- Likert, R. (1961). *New Patterns of Management*. New York: McGraw-Hill.
- Malcolm, W. D., & Curtin, J. J. (1968). The New Federal Attack on the Loan Shark Problem. *Law and Contemporary Problems*, 33(4), 765-785.
- Mayer, R. (2012). Loan Sharks, Interest-Rate Caps, and Deregulation. *Washington and Lee Law Review*, 69(2), 807-810.
- Reed, J., Procter, S., & Murray, S. (1996). A sampling strategy for qualitative research. *Nursing Research*, 3(4), 52-68.
- Saunders, P. (2021). Loan sharking: changing patterns in, and challenging perceptions of, an abuse of deprivation. *Journal of Public Health*, 43(1), 62-68.
- See Phung, C. (2007). Debt Problems of Active Duty Military Personnel, Chang Division, Ratchaburi Province This is a study of guidelines and recommendations for solving the debt problems of active duty military personnel. *College of Public Administration, Burapha University*, 90-97.
- Sengdala, C., & Her, P. (2022). Determinants of Access to Finance for SMEs: Evidence of Sayaboury Province, Lao PDR. *Souphanouvong University Journal Multidisciplinary Research and Development*, 8(1), 59-66. Retrieved from <https://www.su-journal.com/index.php/su/article/view/170>
- Shohib, M. (2017). Sikap terhadap uang dan perilaku berhutang. *Jurnal Ilmiah Psikologi Terapan*, 10(1), 55-60.
- Suea-sakun, R. (2006). *Consumer behavior leading to non-performing debt: A case study of debtors of Siam Commercial Bank Public Company Limited in Mueang Chonburi District, Chonburi Province*. Retrieved from https://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/47933912/title.pdf
- Thawornwiriyanan, W. (2005). Informal Loans and the Quality of Life of Industrial Factory Workers to Suggest Policy Measures to Improve Quality of Life and Informal Problems. *College of Public Administration, Burapha University*, 37-38.
- White, H. (1980). A heteroskedasticity-consistent covariance matrix estimator and a direct Test for heteroskedasticity. *Econometrica*, 48(4), 817-838.

ຕາຕະລາງ 1: ຜົນການທົດສອບລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ

	Cronbach's Alpha	N of Items		
	0.78	42		
ຕາຕະລາງ 2: ຄ່າສະເລ່ຍ, ຄ່າຜັນປ່ຽນມາດຕະຖານ ແລະ ຄ່າສ່ວນຮ້ອຍຂອງລະດັບຄວາມຄິດເຫັນຕໍ່ລະບົບເງິນກູ້ຂອງສະຖາບັນການເງິນນອກລະບົບ				
	ລະບົບການກູ້ເງິນຈາກສະຖາບັນການເງິນນອກລະບົບ	$\bar{X}$	S.D	ແປຄວາມໝາຍ
I. ດ້ານການບໍລິການເງິນກູ້		3.99	0.40	ລະດັບຫຼາຍ
1. ຄວາມສະດວກຄວາມວ່ອງໄວໃນການອະນຸມັດ ເງິນກູ້		4.10	0.70	ລະດັບຫຼາຍ

2. ມີບຸກຄົນ ຫຼື ຫຼັກຊັບຄ້າປະກັນ	4.07	0.62	ລະດັບຫຼາຍ
3. ໃຫ້ວົງເງິນກູ້ສູງ	4.43	0.52	ຫຼາຍທີ່ສຸດ
4. ຕ້ອງມີເອກະສານສະແດງລາຍໄດ້	3.01	0.69	ລະດັບປານກາງ
5. ການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງເງິນທຶນໄດ້ສະດວກ	4.35	0.61	ຫຼາຍທີ່ສຸດ
II. ດ້ານລາຄາ	3.96	0.35	ລະດັບຫຼາຍ
1. ອັດຕາດອກເບ້ຍ	4.22	0.58	ລະດັບຫຼາຍ
2. ຄ່າທຳນຽມໃນການກູ້ຢືມເງິນ	3.56	0.65	ລະດັບຫຼາຍ
3. ຄ່າປັບໃໝໃນການຊຳລະເງິນຊ້າ	4.10	0.53	ລະດັບຫຼາຍ
III. ດ້ານການປະຊາສຳພັນ	3.80	0.32	ລະດັບຫຼາຍ
1. ຄອບຄົວ	4.12	0.56	ລະດັບຫຼາຍ
2. ໝູ່ເພື່ອນ ຫຼື ຜົນກຳລັງ	3.99	0.63	ລະດັບຫຼາຍ
3. ປ້າຍໂຄສະນາ	3.19	0.85	ປານກາງ
4. ການບອກຕໍ່	4.04	0.68	ລະດັບຫຼາຍ
5. ອິນເຕີເນັດ	3.66	0.63	ລະດັບຫຼາຍ
ສະລ່ວຍລວມ	3.92	0.29	ລະດັບຫຼາຍ

ຕາຕະລາງ 3: ຜົນການວິເຄາະດ້ວຍແບບຈຳລອງ OLS ແລະ OLS Robust

ຕົວປ່ຽນ	ແບບຈຳລອງ OLS	t-test	ແບບຈຳລອງ OLS Robust	t-test
Cons.	-0.87 ^{ns}	-0.30	-0.87 ^{ns}	-0.30
Exp	1.23***	6.59	1.23***	8.21
S	0.52***	2.72	0.52**	2.03
P	-0.48**	-2.27	-0.48**	-2.32
Pr	-0.31 ^{ns}	-1.37	-0.31 ^{ns}	-1.28
N			116	
F-test	14.17		21.71	
Prob	0.000		0.000	
R ²	0.338		0.338	
MSE	0.664		0.664	
Durbin' s alternative test			0.0005	
Breusch–Godfrey LM test			0.0007	
White' s test			chi2(14)= 16.89 & Prob > chi2 = 0.2621	
Jarque-Bera normality test			69.27 Chi(2) 9.1e-16	

ໝາຍເຫດ:***,**,* ດ້ວຍລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01, 0.05 ແລະ 0.1 ຕາມລຳດັບ.

^{ns} ບໍ່ມີໄລຍະສຳຄັນທາງສະຖິຕິ.